

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра правознавства та філософії

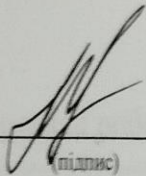
Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК1 Філософія науки та інноваційного розвитку

Спеціальність	Е2 Екологія
Освітня програма	«Екологія»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)

Суми – 2026

Розробник:

(підпис)

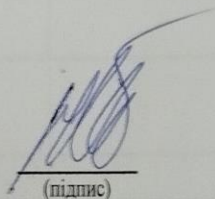
Олександр КОРНІЄНКО, к.філос.н., доцент

(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та
затверджено на
засіданні кафедри:
правосуддя та філософії
(назва кафедри)

протокол від 12.05.2026 № 12

Завідувач
Кафедри

(підпис)

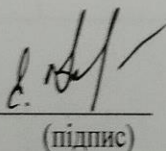
Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ

(прізвище, ініціали)

Погоджено:

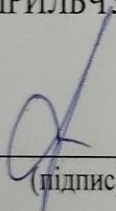
Рс:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Катерина КИРИЛЬЧУК

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

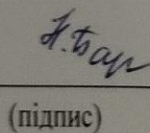
Сергій ГОРБАСЬ

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Анна ШЕВЕЛЬ
(ПІБ)

Вікторія СКЛЯР
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Тетяна ТАРАНЧУК
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	Філософія науки та інноваційного розвитку							
2	Факультет/кафедра	Юридичний/ Правосуддя та філософії							
3	Статус ОК	Обов'язковий							
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	«Екологія» / Е2 Екологія							
5	ОК може бути запропонований для								
6	Семестр та тривалість вивчення	1-й семестр, 1-15 тиждень							
7	Кількість кредитів ЄКТС	5,0							
8	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.
		30		30				90	
9	Мова навчання	українська							
10	Викладач/Координатор освітнього компонента	Корнієнко Олександр Миколайович							
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри правосуддя та філософії, каб.248 Г., E-mail: korns_1966@ukr.net							
11	Загальний опис освітнього компонента	«Філософія науки та інноваційного розвитку» покликана надати студентам вихідні знання з організації дослідницької роботи, у використанні загальних методів наукового пізнання і застосування формально-логічних законів і філософських принципів при обробці, осмисленні та узагальненні результатів наукових досліджень.							
12	Мета освітнього компонента	Формування у студентів загальних уявлень про історію розвитку конкретної галузі науки і філософії наукового пізнання взагалі, про методологію наукової творчості, про основні положення, що характеризують дослідницьку роботу як кваліфікований науковий пошук у тій чи іншій галузі науки.							
13	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні							
14	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної доброчесності СНАУ» http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf При порушенні академічної доброчесності здійснюється зниження результатів оцінювання іспитів, контрольних робіт тощо; повторне проходження оцінювання контрольних робіт, іспитів; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо)							
15	Ключові слова	Епістемологія, методологія науки, соціологія науки, етика науки, етапи розвитку науки, природа науки, структура наукового пізнання, філософські основи науки, креативність, інновація.							

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)					Як оцінюється ДРН
	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	
ДРН 1. Знати історію становлення і розвитку науки як суспільно значимого явища; основні, поняття, принципи і категорії наукового знання; філософсько-світоглядні основи, якими керувались науковці у створенні своїх інноваційних теорій	+		+			Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 2. Вміти відстоювати свою наукову позицію, спираючись на теоретико-методологічну базу фундаментальних наук.		+		+		Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 3. Вміти робити аналіз найважливіших теоретичних проблем сучасної науки.			+		+	Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 4. Вміти пов'язувати розвиток науки з розвитком духовно-творчого потенціалу людства, спрямованого на формування і практичне використання інновацій.		+				Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)
ДРН 5. Застосовувати набуті знання в науковій діяльності, застосовувати практичні навички аналізу того чи іншого методу наукового пошуку.	+	+			+	Поточний контроль, підсумковий контроль (екзамен)

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	Ст.	Заоч.	

Тема 1. Філософія науки як галузь філософського знання	2		2				6		6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 2. Історичні типи взаємозв'язку філософії і науки	2		2				6		6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 3. Природа науки. Специфіка наукового знання	2		2				6		6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 4. Наука як соціальний інститут	2		2				6		6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 5. Генеза наукового знання. Класична наука і її характеристика.	2		2				6		6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 6. Некласична і постнекласична наука.	2		2				6		6.1.1 (1,2); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 7. Структура наукового пізнання. Форма і методи емпіричного дослідження.	2		2				6		6.1.1 (1); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 8. Теоретичний і метатеоретичний рівні науки.	2		2				6		6.1.1 (1); 6.1.2 (1); 6.3 (1)
Тема 9. Проблема істини у філософії і науці.	2		2				6		6.1.2 (1).
Тема 10. Етичні проблеми науки.	2		2				6		6.3 (1); 6.3 (1)
Тема 11. Специфіка філософсько-	2		2				6		6.1.1 (1)

методологічних проблем біології.									
Тема 12. Ідея розвитку в біології.	2		2				6		6.1.1 (1)
Тема 13. Сутність живого і проблема походження життя.	2		2				6		6.1.1 (1)
Тема 14. Феномен інновацій і його дослідження	2		2				6		6.1.1 (2)
Тема 15. Соціальна природа інновацій	2		2				6		6.1.1 (2)
Всього	30		30				90		

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин		Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин	
		Ст.	Заоч.		Ст.	Заоч.
ДРН1-ДРН5	Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. Лекції, семінари.	60	20	<i>Проблемний (проблемно-інформаційний), частково-пошуковий (евристичний), дослідницький. Підготувати доповідь, реферат, конспектувати літературні джерела: книги, статті.</i>	30	70

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Модуль 1 – тест множинного вибору	35 балів/35 %	За затвердженням графіком
2.	Модуль 2 – тест множинного вибору	35 балів/35 %	За затвердженням графіком
3.	Екзамен – тест множинного вибору	30 балів /30 %	За затвердженням графіком

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
-----------	--------------	------------	-------	----------

	<21 балів	21 – 25 балів	26 – 31 балів	32 – 35 балів
Модуль 1 – тест множинного вибору	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Модуль 2 – тест множинного вибору	<21 балів Менше 60 % правильних відповідей	21 – 25 балів 60 % - 74 % правильних відповідей	26 – 31 балів 75 % - 89 % правильних відповідей	32 – 35 балів 90-100 % правильних відповідей
Екзамен – тест множинного вибору	<18 балів Менше 60 % правильних відповідей	18 - 22 балів 60 % - 74 % правильних відповідей	23 – 26 балів 75 % - 89 % правильних відповідей	27 – 30 балів 90-100 % правильних відповідей

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення кожної теми ОК	щотижня
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	щотижня
3.	Усний зворотній зв'язок від викладача та студента після доповіді чи презентації реферату	щотижня
4.	Моніторинг діяльності студента (оцінка викладача, самооцінка студента)	щомісяця

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники посібник

1. Дзьобань О.П. Філософія науки : підручник/ О. П. Дзьобань ; ДНУ «Ін-т інформації, безпеки і права Нац. академії прав. наук України». - Київ; Одеса : Фенікс, 2024. - 516 с.
2. Карівець І., Кадикало А. Сучасна філософія науки: теми й проблеми: навчальний посібник. - Львів: Новий світ-2000, 2024. - 141 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

1. Корнієнко О.М. Філософія науки та інноваційного розвитку. Конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання ОКР «Магістр» / Суми, СНАУ, 2023 рік, 186 с. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3973#section-1>
2. Корнієнко О.М. Філософія науки та інноваційного розвитку. Методичні вказівки до практичних занять. Для студентів спеціальностей 101 «Екологія», 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство», ОС «Магістр»/ Суми, СНАУ, 2024 рік, 28 с. <https://newlibrary.snau.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-retrieve-file.pl?id=8cb38178f7ebf8818f258ed90e0e72b7>
3. Корнієнко О.М. Філософія науки та інноваційного розвитку. Методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів денної і заочної форми навчання ОС «Магістр» / Суми, СНАУ, 2021 рік, 97 с. <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3973#section-1>

6.1.3 Інші джерела

1. Корнієнко, О., Корнієнко Л. (2025). Передумови креативності студентів в навчальному процесі. *Інноваційна педагогіка*. 81(1), 75-79. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/81.1.14>

2. Kornienko L., Kornienko O. (2025). The role of motivation in the educational process. *Інноваційна педагогіка*. 82(1), 190-194 <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/82.1.34>
3. Kornienko, O. (2024). The problem of demarcation in the philosophy of K. Popper. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, 4(32-04), 17 - 21. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2024-32-00-068>
4. Корнієнко, О. (2023). Problems of the philosophy of science in the creativity of A.C. Mukerji. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, 4(26-04), 24 - 28. <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-26-04-060>
5. Корнієнко, О. (2023). The role of ethnic stereotypes in interethnic communication. *SWorldJournal*, 3(18-03), 123 - 130. <https://doi.org/10.30888/2663-5712.2023-18-03-043>

6.1.4. Електронні ресурси

1. Електронна Бібліотека Гумер. Філософія. URL: https://www.gumer.info/bogoslov_Buks/Philos/index_philos.php
2. Філософські інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/info_ph.html
3. Стенфордська енциклопедія філософії <https://plato.stanford.edu>

6.2 . Додаткові джерела

1. Carnap Rudolf. An Introduction to the Philosophy of Science. Dover Publications, 1995
2. Кун Т. Структура наукових революцій. -К.: Port-Royal, 2021. - 228 с.
3. Merton, Robert K. 1979 [1942]. «The Normative Structure of Science» In *The Sociology of Science: Theoretical and Empirical Investigations*. Chicago: University of Chicago Press
4. Поппер Карл (2021). Логіка наукового відкриття. Огляд деяких фундаментальних проблем / Пер. з англ. О. Оліфер. *Актуальні проблеми духовності*, (22), 170-192.
5. Сучасна зарубіжна філософія: Течії і напрямки: Хрестоматія/ Упоряд. В. В. Лях, В. С. Пазенок. - Київ: Ваклер, 2022. - 428 с.
6. Feyerabend, Paul. *Against Method*. 4th ed., New York, NY: Verso Books, 2020.

6.3. Програмне забезпечення

<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3973>

